

Notulen Vakgroep Accountancy Visionplanner

Bijeenkomst 13 (28-10-2019)

Aanwezig: Dirk ter Harmsel, John Weerdenburg, Marcel Kurvers, Michiel van Atten, Arjan van Beek, Joris Joppe, Bart Schraven

OKB-checklist

Mag je een OKB-checklist (Opdrachtgerichte Kwaliteits Beoordeling) opnemen in het administratiedossier of moet die in het samensteldossier zelf worden opgenomen?

Het is één van de tien punten die gedocumenteerd dienen te worden vanuit 4410 indien de desbetreffende omstandigheid zich voordoet. Opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling vindt plaats op basis van de door het kantoor gestelde criteria zoals vereist vanuit de NVKS.

Documentatie hoeft dus niet persée in het samensteldossier, zolang het maar gedocumenteerd is. Toch geeft de vakgroep aan dat het pragmatisch wel in het samensteldossier thuishoort.

Besproken wordt verder dat het gebruik van hyperlinks naar online documenten vanuit het dossier gewoon toegestaan is, maar dit wordt door de vakgroep wel gezien als risicovol. Voor het tuchtrecht moet je tot 10 jaar terug aantonen welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en in deze tijd kunnen door allerlei redenen wijzigingen optreden in gelinkte documenten.

Vakgroep beveelt dus aan dat hyperlinks best gebruikt kunnen worden, maar dat cruciale dossierstukken beter 'fysiek' aan het dossier toegevoegd kunnen worden.

Conclusie in risico's

Het 'conclusie' veld bij de risico's bevat vaak opmerkingen als 'post akkoord'. Een risico wordt beschreven, instructies (voor de assistent) worden opgesteld en uitgevoerd en het risico wordt afgetekend. Om dan de assistent ook nog een veelal nietszeggende conclusie te laten schrijven (ik zag dan vaak teksten als "werk uitgevoerd, geen bijzonderheden, ...") is misschien niet nodig. De accountant mag erop vertrouwen dat de assistent de werkzaamheden conform de instructie heeft uitgevoerd.

Hoe staat de Vakgroep ten opzichte van het voorstel om het conclusie veld te verwijderen?

Aanbevolen wordt om het conclusieveld te blijven hanteren, het veld hoeft niet geblokkeerd te zijn totdat alle instructies zijn voltooid, maar mag alvast ingevuld worden door bijvoorbeeld een assistent. In de praktijk worden de conclusies al getrokken per risico bij het uitwerken van de instructies. Het is veelal een samenvatting van de uitgevoerde werkzaamheden. De echte conclusie is dat de post (al dan niet na aanpassing) akkoord is en het risico is gemitigeerd. Uiteindelijk moet de opdrachtverantwoordelijke akkoord zijn met de uitwerking en conclusie van het risico.

Accorderen risico's door opdrachtverantwoordelijke

Een aantal kantoren heeft Visionplanner gevraagd om de opdrachtverantwoordelijke ieder individueel risico te laten accorderen in plaats van de risico fase als geheel. Op deze manier zou de betrokkenheid van de accountant bij de individuele significante aangelegenheden beter blijken uit het dossier.

We zouden aan deze wens tegemoet willen komen door het vinkje 'Gereed voor review' te vervangen door 'Akkoord opdrachtverantwoordelijke'. Het vinkje 'Gereed voor review' wordt nu gezet door de assistent, maar je mag aannemen dat na het invullen van een conclusie op het risico duidelijk is voor de opdrachtverantwoordelijke dat het risico gereed is voor review.

Wat is het standpunt van de Vakgroep ten aanzien van dit voorstel?

Vakgroep is het eens met de suggestie om de risico's individueel te accorderen, maar het invullen van de conclusie is meestal niet gelijk aan 'gereed voor review'. De setting 'gereed voor review' zou dan dus intact moeten blijven en een checkbox voor akkoord opdrachtverantwoordelijke zou moeten worden toegevoegd. Als alle individuele risico's akkoord zijn bevonden is de risicofase als geheel ook automatisch akkoord.

Daarnaast wordt geadviseerd om automatisch een bespreekpunt met de klant toe te voegen aan de agenda van het bespreekverslag indien het uitwerken van een risico daartoe leidt.

Akkoord klant

Visionplanner heeft een ontwikkelverzoek ontvangen voor het toevoegen van een extra tekstveld bij 'akkoord klant' waar optioneel een aanvullende tekst toegevoegd kan worden door accountant waarop de klant akkoord/ bevestiging moet geven. Bij het tekstvak kan ook een bijlage toegevoegd worden (bijvoorbeeld de LOR). Zijn er redenen om dit niet te doen?

Vakgroep geeft aan dat er niet echt een reden zou zijn om het niet te doen. Het heeft in feite geen toegevoegde waarde, maar in de praktijk wordt het akkoord klant gebruikt om ook akkoord van de klant op andere zaken te verkrijgen, bijvoorbeeld de aangifte IB/Vpb. Een mogelijke optie is om een extra veld toe te voegen met daarin

een vrije tekst. Hoewel er geen vaktechnische beperkingen zijn wordt voor de beheersbaarheid aanbevolen om geen attachments te gebruiken.

Als nadeel wordt genoemd dat er -om welke reden dan ook- onnodig tijd aan extra invulvelden besteed gaat worden.

Risicobibliotheek

Visionplanner legt momenteel een risicobibliotheek aan. In de bibliotheek worden risico's opgenomen die onder gestelde condities altijd van toepassing zijn.

Voor bepaalde zaken zal dit inderdaad waarde toevoegen, met name voortvloeiend uit regelgeving (bijvoorbeeld de waardering van een eigen pand tegen 100% woz waarde).

Maar beter zou zijn om 'Alerts' te genereren i.p.v. risico's. Dan kan het iets breder getrokken worden en kan de accountant alsnog zelf bepalen of het een risico betreft. Het moet in elk geval een beperkte lijst worden van slechts enkele alerts.

Uitzonderingen op standaardtekst samenstellingsverklaring

Visionplanner maakt momenteel gebruik van een verklaringengenerator die een standaard samenstellingsverklaring genereert waarvan de tekst niet is aan te passen door de gebruiker (met uitzondering van toelichtende paragraaf voor bijvoorbeeld continuïteit).

Een gebruiker geeft aan dat hij de tekst aan moet passen i.v.m. het accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 2018.

Hoe kunnen we hier in Visionplanner het beste mee omgaan? Er is juist voor een standaard tekst gekozen omdat kantoren niet willen dat gebruikers de tekst van de verklaring kunnen bewerken.

We zouden eventueel een extra vraag kunnen opnemen in de generator. Deze vraag ontbreekt echter in de generator van de NBA zelf. Zijn er nog meer van dit soort uitzonderingssituaties waar we rekening mee zouden moeten houden?

Vakgroep geeft aan dat het in elk geval wel mogelijk zou moeten zijn om uitzonderingen op te kunnen nemen in de verklaring voor bijvoorbeeld CBM 2018.

Een overweging zou zijn om met een bewuste actie door een Visionplanner beheerder de tekst wel te kunnen bewerken. Aangezien het om zeer uitzonderlijke situaties gaat zou het geen probleem moeten zijn om hiervoor een beheerder 'lastig te vallen'. Ook moet dan duidelijk gemaakt worden dat het bewerken van de verklaring alleen in zeer uitzonderlijke gevallen toegepast moet worden en dient er een toelichting ingevuld te worden waarom de verklaring aangepast is.

Uitsplitsing effecten

De taxonomie voor de inrichtingsstukken BV Klein bevat een uitsplitsing van de effecten, beursgenoteerd en niet-beursgenoteerd. Deze wordt automatisch gevuld door Visionplanner, maar dit lijkt niet verplicht voor inrichtingsstukken klein.

Of is deze uitsplitsing wel verplicht indien de beursgenoteerde effecten een andere waarderingsgrondslag (actueel) kennen dan de niet-beursgenoteerde effecten (verkrijgingsprijs)?

Vanuit het inzicht vereiste is het wel nodig dat de uitsplitsing gerapporteerd wordt indien de grondslagen afwijkend zijn. Als beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde effecten dezelfde grondslag hebben is het niet relevant (maar is het ook niet verkeerd). Aanbevolen wordt om de standaard uitsplitsing in stand te houden. Een workaroud voor klanten is om bij het koppelen voor hetzelfde type te kiezen en eventueel de omschrijving aan te passen. Dan wordt deze wel apart gerapporteerd in de dashboards, maar niet uitgesplitst in de inrichtingsstukken.

Bevestiging significante oordeelsvorming

Van de onderstaande tekst over de significante oordeelsvorming lijkt de volgorde niet correct.

Bij het akkoord opdrachtverantwoordelijke staat:

‘- De klant de significante oordeelsvorming heeft bevestigd.’

Maar de bevestiging vindt pas plaats bij het akkoord van de klant.

Vakgroep geeft aan dat dit inhoudelijk inderdaad onjuist is. Pragmatisch zal deze situatie zich niet snel voordoen, maar het is beter om de formulering aan te passen. Oplossing: tekst ‘De klant de significante oordeelsvorming heeft bevestigd.’ te vervangen door ‘De significante oordeelsvorming is besproken met de klant.’

Ondertekening van de jaarrekening door bestuurders

Formeel gezien dient de jaarrekening ondertekend te worden door de bestuurders van de vennootschap.

- Op welk moment (bij welke stap in het accorderingsproces van Visionplanner) zou de ondertekening plaats moeten vinden?
- Hoe verhoudt de ondertekening zich tot:
 - Datum opmaak van de jaarrekening
 - Akkoord klant
 - Vaststelling van de jaarrekening

- Moet een door het bestuur ondertekende jaarrekening onderdeel uitmaken van het samensteldossier in Visionplanner?

Ondertekening van de jaarrekening door het bestuur dient plaats te vinden bij het akkoord van de klant (bestuurders).

Het opmaak moment is een onduidelijk begrip en wettelijk niet uitgewerkt. Het maakt in principe niet uit of de datum van opmaak wordt gevuld bij het akkoord van de eerste ondertekenaar of de laatste, maar zonder alle ondertekeningen kan de jaarrekening niet worden opgemaakt. Beter is dus om het moment van opmaak gelijk te houden aan het akkoord van de laatste ondertekenaar.

Als niet alle ondertekenaars ondertekenen moet de reden van het niet ondertekenen toegelicht worden in de jaarrekening.

Het vaststellen van de jaarrekening wordt gedaan door de Algemene Vergadering. Vaak staat in de statuten wie de notulen van de vergadering ondertekend. Dit kan meer dan 1 persoon zijn, bijvoorbeeld Voorzitter en Notulist.

Op de vraag 'Moet een door het bestuur ondertekende jaarrekening onderdeel uitmaken van het samensteldossier in Visionplanner?' is het antwoord nee. Klant moet wel zelf een ondertekende versie hebben, maar het is niet noodzakelijk om een ondertekende jaarrekening op te nemen in het dossier.

Let op: in het samensteldossier moet wel worden opgenomen een kopie van de definitieve versie van de samengestelde jaarrekening waarvoor het management zijn verantwoordelijkheid heeft erkend en de samenstellingsverklaring (Standaard 4410 paragraaf 38c)

Daarnaast speelt er een issue dat een SBR-jaarrekening niet ondertekend kan worden door een ondernemer. Dit kan alleen met een certificaat. Deze vraag is ook voorgelegd bij het NBA, maar er bestaat nog geen duidelijkheid over.

Checklists in het samensteldossier

Visionplanner is voornemens om checklists beschikbaar te maken in het samensteldossier. De checklists moeten ondersteuning kunnen bieden aan gebruikers zonder dat dit ten koste gaat van de efficiency in het samenstelproces.

We denken in eerste instantie aan het één op één vervangen van de vragen in de acceptatie- en planningsfase door checklist vragen. De checklist vragen kunnen voorzien worden van een standaardantwoord, zoals dat nu ook het geval is.

Visionplanner wil om moverende redenen kantoren ook de gelegenheid geven om deze checklists kantoor specifiek te maken. Daarnaast zouden ook checklists van branche-organisaties beschikbaar gemaakt kunnen worden.

Wat voor checklists kunnen verder nog (optioneel) beschikbaar gemaakt worden in het samensteldossier? Bijvoorbeeld OKB, of discontinuïteit? Waar moet rekening mee gehouden worden als Visionplanner dit ontwikkelt.

Vakgroep geeft aan dat zij begrijpt dat Visionplanner deze keuze in overweging neemt, maar benadrukt wel dat checklists in het samensteldossier vaktechnisch niet nodig zijn. Ze kunnen dienen ter ondersteuning bij de vaktechnische kennis van gebruikers. Vakgroep benadrukt wel dat Visionplanner zorgvuldig zal moeten omgaan indien ook vakinhoudelijke content wordt opgenomen in de checklists.

Om efficiency te kunnen bewaren zou overwogen kunnen worden om checklisten op een andere manier te vullen en deze als bijlage toe te voegen.

Checklists waaraan gedacht kan worden in het samensteldossier zijn:

- *Cliëntacceptatie*
- *Wwft*
- *Continuïteit*
- *Niet uit de balans blijvende verplichtingen*
- *Gebeurtenissen na balansdatum*

Ook kunnen vakorganisaties geraadpleegd worden of kan er worden gekeken naar de content van zusterorganisatie Infine.

Het idee is om gebruikers per fase de mogelijkheid te bieden om daar documenten door middel van een paperclip toe te voegen die de uitgevoerde werkzaamheden per fase onderbouwen (op basis van eigen checklists of checklists/werkprogramma's van serviceorganisaties).

Review tools

Visionplanner is voornemens om een 'review' rol toe te voegen in het samensteldossier. We merken in de praktijk dat kantoren daar behoefte aan hebben en dat reviewers graag op gestructureerde wijze hun sporen achter willen laten in het dossier.

Op dit moment kent Visionplanner alleen de rollen 'medewerker' en 'opdrachtverantwoordelijke'.

- Met welke vaktechnische aspecten dient Visionplanner rekening te houden bij de ontwikkeling?
- Kunnen reviewer en opdrachtverantwoordelijke verschillende personen zijn?
- Op welke wijze en op welke plaats in het dossier zou review zichtbaar gemaakt moeten worden?

De vakgroep gaat er van uit dat met reviewer wordt bedoeld een derde persoon die aan de opdracht werkt en wel in de fase voordat de opdrachtverantwoordelijke werkzaamheden verricht. Denk aan een klant-/relatiebeheerder die de door de assistent uitgevoerde werkzaamheden nakijkt/beoordeelt/reviewt.

Opdrachtverantwoordelijke en reviewer kunnen inderdaad verschillende personen zijn. Dat zal in de praktijk ook meestal het geval zijn als er sprake is van een dergelijke rol in het proces.

Het is wel van belang dat de uitgevoerde werkzaamheden van de 'reviewer' zichtbaar zijn omdat de opdrachtverantwoordelijke hierop steunt. Afhankelijk van de complexiteit van de opdracht hoeft de opdrachtverantwoordelijke niet zelf de individuele risico's af te tekenen.

Daarnaast zouden de opmerkingen van de reviewer apart inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Wijzigingen wet- en regelgeving vanaf 1 januari 2020 (of boekjaar 2019)

Zijn er wijzigingen in wet- en regelgeving of in de RJ die van invloed zijn op de samenstelpraktijk in Visionplanner?

Er zijn wel enkele wijzigingen geweest die een toelichting vereisen indien van toepassing, zoals een stelselwijziging mbt voorziening groot onderhoud, maar dit soort zaken moesten sowieso al toegelicht worden en hebben geen invloed op de standaard bibliotheek teksten.

Plannen van Vakgroep bijeenkomsten 2020

Voor 2020 zouden we graag alvast 4 datums vastleggen voor bijeenkomsten van de Vakgroep.

Visionplanner wil graag doorgaan met de huidige vakgroep in deze samenstelling en zal voorstel toesturen voor de bijeenkomsten in 2020.